

การประเมินโครงการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM
ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
THE EVALUATION OF STOP TEEN MOM PROJECT OF
KO PHET SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, HUA SAI DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

¹วรลักษณ์ คณะแกบ และ ²สุจินต์ หนูแก้ว

¹Woralak Khanakaep and ²Sujin Nukaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

¹juejung@nasic.ac.th

Received: January 8, 2025; **Revised:** January 29, 2025; **Accepted:** January 31, 2025

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม และการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานของโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักเรียน จำนวน 40 คน และครู โรงเรียนชุมชนวัดเกาะเพชร จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบทดสอบ 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอ้างอิง คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปฏิกิริยาตอบสนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ รองลงมา ด้านวิทยาการและด้านสถานที่ อุปกรณ์ ระยะเวลา 2) ผลการเรียนรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วม อย่างมีนัยสำคัญทาง

¹นักศึกษาปริญญาโท, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

²อาจารย์ ดร. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติที่ถูกต้องโดยรวมหลังการเข้ารับการอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด 3) พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มากที่สุด คือ การรักษาวล สงวนตัวมากขึ้น รองลงมา ระมัดระวังการแตะต้องสัมผัสระหว่างเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคนและหลีกเลี่ยงการอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างเพศในสถานที่ลับตาคน และ 4) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, การตั้งครุฑไม้พร้อมในวัยรุ่น, นครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of this study were to evaluate reaction, the learning outcomes, the behavioral changes after training and organization outcomes for the project of the stop teen mom of Ko Phet Subdistrict Municipality, Hua Sai District, Nakhon Si Thammarat Province. The data were collected from 43 participants consisting of 40 students and 3 teachers of Wat Ko Phet Community School. The instruments used to collect data were 2 questionnaires with 5 point rating scales. The data were analyzed by using percentage, mean (μ) and standard deviation (σ) The research findings were as follow: 1) The overall reaction was at the highest level. The application of knowledge was rated at the highest level, followed by the lecturer and the location, equipment and training duration. 2) The learning outcomes were found that students' scores had significantly improved after the project, with statistically significant differences at the .05 level, and the overall correct attitudes of students after training were at the highest level. 3) The overall behavioral changes after the training were at a high level. Being more reserved was rated at the highest level, followed by being careful about touching the opposite sex in private places and avoiding being with the opposite sex in private places. And 4) The organization outcomes were overall at the highest level. When considering each aspects the highest was driving the resolution of occurred problems and the benefits receiving.

Keywords: project evaluation, stop teen mom project, Nakhon Si Thammarat Province

บทนำ

ช่วงวัยรุ่นเรียกได้ว่าเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต ก่อนที่จะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่เด็กเริ่มมีความรู้สึกนึกคิดเป็นของตนเอง สนใจสิ่งแปลกใหม่ มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองศึกษาค้นคว้า มีการแสดงออกความรู้สึกว่า ตนเองนั้นมีความเป็นผู้ใหญ่ และช่วงวัยนี้จะให้ความสำคัญกับเพื่อนมากเป็นพิเศษ จึงมีความต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง รวมไปถึงบุคคลรอบข้างด้วยความศรัทธาของวัยรุ่น อาจทำให้กระทำการบางอย่างที่นำไปสู่บทเรียนชีวิตที่พลั้งพลาดได้ เช่น การติดสิ่งเสพติด การเป็นคุณแม่วัยรุ่น การติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้นสืบเนื่องมาจากการขาดการคิดใคร่ครวญถึงผลที่ตามมาอย่างรอบคอบ (อรพิมพ์ สุขคง, 2560)

ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อ การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน มีการ ออกนอกกรอบดั้งเดิมมากขึ้น เช่น การเลือกคู่ครอง จะถือเอาความรักเป็นสำคัญ ไม่ชอบการคลุม ลุงชน การคบเพื่อนต่างเพศเป็นไปอย่างอิสระเสรี หญิงสาวให้ความสำคัญในการครองตัว เป็นหญิง พรหมจรรย์ถึงวันแต่งงานน้อยลง ประกอบกับความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นมี พฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสำส่อนทางเพศ การเปี่ยงเบนทางเพศ เช่น การรักร่วมเพศ เป็นต้น และเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การเป็น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้ง การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นเรื่องที่ป้องกันได้ แต่วัยรุ่นจำนวนมากยังเข้าถึงข้อมูลและบริการด้านเพศ ทำให้วัยรุ่นขาด ความรู้และทักษะการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง ไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขาดความเข้าใจเรื่องการคุมกำเนิดอย่างถูกวิธี ไม่สามารถควบคุมอารมณ์หรือตนเองเมื่ออยู่กับเพศ ตรงข้าม ถูกกระตุ้นอารมณ์เพศจากสื่อทางลบและใช้สารเสพติด รวมทั้งการเข้าถึงบริการ คุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยเสริมต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น สถานการณ์ และแนวโน้มขณะนี้ที่น่าเป็นห่วง กล่าวคือ อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นลดลง จาก 18-19 ปี เป็นประมาณ 15-16 ปี มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์สูงขึ้น แม้ว่าจะมีการใช้ถุงยาง อนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ ผลกระทบประการสำคัญที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น นอกจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ คือ การตั้งครรภ์ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจากสำนัก ทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ที่พบว่า แม่คลอดบุตรอายุ 10-19 ปี มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น การ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นการตั้งครรภ์แบบไม่ตั้งใจและนอกสมรส จบลงด้วยการทำแท้ง

ปัจจุบันปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาใหญ่มากสำหรับประเทศไทย ขณะนี้ ประเทศไทยมีวัยรุ่นตั้งครรภ์ถือเป็นอันดับ 2 ในประเทศแถบอาเซียน เรื่องนี้เป็นประเด็นที่ สังคมหลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจและเร่งทำการป้องกันแก้ไข โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาแล้วการ

แก้ไขนั้นเป็นเรื่องที่ ครอบครัวทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายจะต้องร่วมมือกันรับผิดชอบเยียวยาแก้ไข และหาทางออกที่เหมาะสมโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุด สำหรับทั้งเด็กหญิงที่กำลังตั้งครรภ์และ เด็กชายที่ร่วมการก่อกำเริบทารุณที่กำลังคลอออกมา ยังจำเป็นต้องเติบโตและพัฒนาในฐานะที่เป็นเด็กและเยาวชน เหตุปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ในสตรีวัยรุ่นมีอยู่ มากมายหลายปัจจัยทั้งส่วนบุคคล เช่น อายุระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ ความยากจนที่อาจทำให้ขาดโอกาสด้านการศึกษาการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทาง เพศวิธีการคุมกำเนิดที่ถูกต้อง รวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศและการข่มขืน เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว เช่น ความรุนแรงภายในครอบครัวและการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาเรื่องเพศให้กับวัยรุ่นได้ และปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศเช่น ความเชื่อ เกี่ยวกับการแต่งงานตั้งแต่อายุน้อย เฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาหรือจะเป็นความเชื่อเกี่ยวกับการ รักรินวลสงวนตัว เป็นต้น รวมถึงอิทธิพลของกระแสชาติตะวันตกที่ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยมทำ ให้วัยรุ่นบางคนตัดสินใจใช้ความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อแลกเปลี่ยนสิ่ง ต้องการโดยขาดความรู้ความ เข้าใจถึงผลกระทบที่จะตามมา ดังนั้นหากเราสามารถลดปัญหาได้จะเป็นการช่วยให้ประเทศไทยมี พลเมืองที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศต่อไป (นุสรัน เหาะมะ, 2561)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหา ใหญ่มาก ซึ่งประชาชนคาดหวังให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดในการป้องกันแก้ไขปัญหการ ตั้งครรภ์ไม่พร้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ปัญหาดังกล่าวลดน้อยลงและไม่พบจนมีค่าเป็น 0 คน ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลเกาะเพชร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชน ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลเกาะเพชรทั้งหมด เห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนิน โครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอ หัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้วัยรุ่นมีความรู้เรื่องเพศศึกษา มีทักษะชีวิต และมีการปรับ ทัศนคติ ค่านิยมเรื่องเพศที่เหมาะสมและช่วยลดอัตราการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นต่อไป

ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ประเมินต้องการประเมินโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมใน วัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ในการประเมินผลโครงการฝึกอบรม เพื่อวัดผลสำเร็จ และจุดที่ต้องพัฒนาของโครงการโดยนำเกณฑ์และตัวชี้วัดดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับ ลักษณะของโครงการที่ทางเทศบาลตำบลเกาะเพชรได้จัดขึ้น เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียนที่ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาจัดทำให้เป็น สารสนเทศในการปรับปรุงโครงการได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) ของโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation) ของโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior Evaluation) ของโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน (Results Evaluation) ของโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 3 คน และนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการของโรงเรียนชุมชนวัดเกาะเพชร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งหมด จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น 43 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ และแบบทดสอบ 1 ฉบับ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามเพื่อประเมินปฏิกิริยาตอบสนองและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เข้าร่วมโครงการ ของนักเรียนที่มีต่อโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเจตคติที่มีต่อการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นในด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน ด้านประโยชน์ที่ได้รับและการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จำนวน 15 ข้อ

2.3 แบบทดสอบประเมินความรู้ของนักเรียนที่มีต่อโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 20 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test

ผลการวิจัย

1. ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) ของผู้เข้าร่วมโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนต่อระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (n=40)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิทยากร	4.56	0.49	มากที่สุด
1. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	4.50	0.51	มาก
2. ภาษาที่ใช้ในการบรรยายมีความเหมาะสม	4.73	0.45	มากที่สุด
3. นำเสนอเนื้อหาในการฝึกอบรมได้ครบถ้วน	4.45	0.50	มาก
ด้านสถานที่ อุปกรณ์ ระยะเวลา	4.43	0.50	มาก
4. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	4.45	0.50	มาก
5. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.08	0.53	มาก
6. มีวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ	4.53	0.51	มากที่สุด
7. ระยะเวลาในการจัดอบรมมีความเหมาะสม	4.65	0.48	มากที่สุด
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.60	0.49	มากที่สุด
8. สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนได้	4.55	0.50	มากที่สุด

9. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนได้	4.60	0.50	มากที่สุด
10. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	4.65	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.52	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 0.52$, $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิทยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องภาษาที่ใช้ในการบรรยายมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.45$) รองลงมา การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.51$) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นำเสนอเนื้อหาในการฝึกอบรมได้ครบถ้วน ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.50$) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ ระยะเวลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องระยะเวลาในการจัดอบรมมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.48$) รองลงมา มีวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.51$) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.53$) และด้านการนำความรู้ไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.48$) รองลงมา สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนได้ ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.50$) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนได้ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.50$)

2. ประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เจตคติของนักเรียนหลังการเข้ารับการอบรมของโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติของนักเรียนหลังการเข้ารับการอบรมตามโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (n=40)		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ไม่ใช่เรื่องของความต้องการทางเพศตามธรรมชาติ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ไม่ควรเพราะเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่	4.03	0.70	มาก
3. การมีเพศสัมพันธ์แม้เพียงครั้งเดียวโดยไม่คุมกำเนิด ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ได้	4.75	0.54	มากที่สุด

4. สื่อประเภท ยั่วยุอารมณ์เพศและการเผยแพร่ของสื่อต่างๆ มักจะทำให้วัยรุ่นอยากเลียนแบบการกระทำ	5.00	0.00	มากที่สุด
5. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ขาดสติเกิดเพศสัมพันธ์ โดยไม่มีการป้องกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ผู้หญิงไม่ควรไปเที่ยวกับเพื่อนชายตามลำพังเพราะมีโอกาสที่จะทำให้มีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ผู้หญิงไม่ควรยอมมีเพศสัมพันธ์เมื่อฝ่ายชายขอ เพราะไม่มีผลทำให้รักกันมากขึ้น	4.20	0.52	มาก
8. การมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้ง สองครั้งก็สามารถทำให้ตั้งครรภ์ได้	4.35	0.70	มาก
9. วัยรุ่นที่ขาดความรู้เรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิดที่ถูกวิธี มีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น อาทิ การพกถุงยางอนามัย ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นเรื่องที่สังคมมองว่าไม่เหมาะสม	4.20	0.41	มาก
รวม	4.65	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ถูกต้องโดยรวมหลังการเข้ารับการอบรมตามโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, $SD. = 0.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีจำนวน 5 ข้อเท่ากัน โดยมีเจตคติในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ไม่ใช่เรื่องของความต้องการทางเพศตามธรรมชาติ ($\bar{X} = 5.00$, $SD. = 0.00$) ข้อที่ 4 สื่อประเภท ยั่วยุอารมณ์เพศและการเผยแพร่ของสื่อต่างๆ มักจะทำให้วัยรุ่นอยากเลียนแบบการกระทำ ($\bar{X} = 5.00$, $SD. = 0.00$) ข้อที่ 5 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ขาดสติเกิดเพศสัมพันธ์ โดยไม่มีการป้องกัน ข้อที่ 6 ผู้หญิงไม่ควรไปเที่ยวกับเพื่อนชายตามลำพังเพราะมีโอกาสที่จะทำให้มีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ ($\bar{X} = 5.00$, $SD. = 0.00$) และ ข้อที่ 9 วัยรุ่นที่ขาดความรู้เรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิดที่ถูกวิธี มีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ไม่ควรเพราะเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ ($\bar{X} = 4.03$, $SD. = 0.70$)

3. ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ ดังตารางที่ 3 ดังนี้
ตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบคะแนนก่อนดำเนินโครงการและหลังดำเนินโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOPTEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วม	N	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนอบรม	40	26	676	4.60**
หลังการอบรม	40			

$T = .01$ ($df = 39$) = 2.021 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการหลังเข้าร่วมโครงการ สูงกว่าก่อนอบรมโครงการการตั้งครรภไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบล เกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เข้าร่วมโครงการ ดังตารางที่ 4 ดังนี้
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงด้าน พฤติกรรมหลังจากเข้ารับการอบรมโครงการการตั้งครรภไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (n=40)		
	$\bar{X}$	σ	ระดับความคิดเห็น
1. หลีกเลียงคู่มือภาพยนตร์ที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	3.85	1.03	มาก
2. ไม่อ่านหนังสือที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	3.53	0.88	มาก
3. เลิกเที่ยวสถานบันเทิงที่มีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	4.00	0.60	มาก
4. หลีกเลียงการอยู่กับเพื่อนต่างเพศในสถานที่ลับตาคน	4.38	0.67	มาก
5. ระมัดระวังการแตะต้องสัมผัสระหว่างเพื่อนต่างเพศที่ลับตาคน	4.38	0.63	มาก
6. มีการรักษาวนลงตัวมากขึ้น	4.60	0.67	มากที่สุด
7. หลีกเลียงการดื่มสุรา ของมีเนเมาวมทั้งการเสพสารเสพติด	3.95	0.60	มาก
8. ไม่แต่งตัวโป้เพราะอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	4.13	0.65	มาก
9. การพิสูจน์ความรักที่แท้จริงด้วยการยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก เป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง	4.20	0.69	มาก
10. การขาดความรัก การดูแลเอาใจใส่ในครอบครัว อาจส่งผลต่อวัยรุ่นให้มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการตั้งครรภไม่พร้อม	3.73	0.64	มาก
รวม	4.04	0.70	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการเปลี่ยนพฤติกรรมหลังจากเข้ารับการอบรมโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, $SD. = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการรักษาวนลงตัวมากขึ้น ($\bar{X} = 4.60$, $S.D. = 0.70$) รองลงมา มีด้วยกัน 2 ข้อ คือ ระมัดระวังการแตะต้องสัมผัสระหว่างเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน และ หลีกเลียงการอยู่กับเพื่อนต่างเพศในสถานที่ลับตาคน ($\bar{X} = 4.38$, $S.D. = 0.63$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ไม่อ่านหนังสือที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ($\bar{X} = 3.53$, $SD. = 0.85$)

5. ผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์การติดตามโครงการ ดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานด้านประโยชน์ที่ได้รับและการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ประเด็นการประเมิน	ครู (n=3)		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสรวมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ	4.00	0.00	มาก
2. นักเรียนมีทักษะในการปฏิเสธต่อพฤติกรรมที่เสี่ยง	4.00	0.00	มาก
3. นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. นักเรียนมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ตามโอกาสอันควร และเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มมากขึ้น	4.33	0.58	มาก
5. หน่วยงานภาครัฐ ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้อย่างมีคุณภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	4.63	0.17	มากที่สุด
6. สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย	5.00	0.00	มากที่สุด
7. สถานศึกษาจัดทีมครูบูรณาการ (ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และครูผู้สอน) ในการให้คำปรึกษาในเรื่องเพศแก่นักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
8. สถานศึกษานำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการสร้างกลุ่มแกนนำนักเรียนเพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษา	4.00	0.00	มาก
9. สถานศึกษาเพิ่มทักษะศักยภาพของบุคลากร โดยส่งเสริมองค์ความรู้เรื่องเพศศึกษา	4.00	0.00	มาก
10. การฝึกอบรม ทำให้องค์กรขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นได้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	4.33	0.58	มาก
11. สถานศึกษาเพิ่มระบบการติดตามของนักเรียนที่ประสบปัญหาเพื่อให้กลับสู่ในสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
12. หน่วยงานภาครัฐได้เปิดช่องทางการให้คำปรึกษาและขอความช่วยเหลือในการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	5.00	0.00	มากที่สุด
13. หน่วยงานภาครัฐสร้างระบบสารสนเทศในการประสานงานหน่วยงานของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ	4.33	0.58	มาก
14. การฝึกอบรม ทำให้องค์กรเกิดเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่เพิ่มขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
15. การฝึกอบรม ทำให้องค์กรเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.58	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์การติดตามโครงการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD. = 0.15$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, $SD. = 0.17$) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย สถานศึกษาเพิ่มระบบการติดตามของนักเรียนที่ประสบปัญหาเพื่อให้กลับสู่ในสังคม หน่วยงานภาครัฐได้เปิดช่องทางการให้คำปรึกษาและขอความช่วยเหลือในการตั้งครรภ์ในวัยเรียน หน่วยงานภาครัฐสร้างระบบสารสนเทศในการประสานงานหน่วยงานของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ การฝึกอบรม ทำให้องค์กรเกิดเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่เพิ่มขึ้น และการฝึกอบรม ทำให้องค์กรเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่ ($\bar{X} = 5.00$, $SD. = 0.00$) และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, $SD. = 0.12$) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ คือ นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ และหน่วยงานภาครัฐ ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 5.00$, $SD. = 0.00$)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. จากการวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนมีความพึงพอใจในด้านการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งนักเรียนที่มีการเข้าอบรมนั้นสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ เนื่องจากการเข้าอบรมมีการให้ความรู้และมีการยกตัวอย่างประกอบที่สามารถเข้าใจได้อย่างละเอียดจึงทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ในส่วนของด้านวิทยากร พบว่า วิทยากรมีการใช้ภาษาในการบรรยายข้อมูลได้เหมาะสมกับนักเรียนที่เข้าร่วมอบรม ซึ่งการที่วิทยากรใช้ภาษาที่เหมาะสมกับนักเรียนร่วมอบรมนั้น เกิดจากวิทยากรมีเทคนิคการนำเสนอที่เป็นภาษาวัยรุ่น หรือเนื้อหาที่กลุ่มวัยรุ่นเข้าใจได้ง่ายมากที่สุด จนทำให้เกิดความสนุกสนานในรับการอบรม เนื้อหาในการนำเสนอ น่าสนใจ และไม่น่าเบื่อ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้นและเกิดการผ่อนคลายในการอบรมเป็นระยะในการเข้าร่วมโครงการได้ และวิทยากรที่มีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดีจะทำให้ให้นักเรียนเห็นถึงความรู้ความสามารถที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมอบรม

ด้วยเหตุนี้วิทยาลัยการมีภาษาที่เหมาะสมส่งผลให้นักเรียนที่เข้าร่วมอบรมเข้าใจมากขึ้นได้ ส่วนด้านสถานที่ อุปกรณ์ ระยะเวลาที่ได้รับความพึงพอใจจากผู้เข้าอบรมในลำดับต่อจากวิทยากร เนื่องจากการอบรมได้มีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับสถานที่ในการอบรม โดยเจ้าหน้าที่มีการเตรียมสถานที่ที่กว้างขวาง มีการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมให้กับผู้เข้ารับการอบรม มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบ เช่น ห้องน้ำ ถังขยะ เป็นต้น พร้อมทั้งสื่ออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมครบครัน พร้อมทั้งการเตรียมสถานที่อุปกรณ์และกิจกรรมในการอบรมที่มีเพียงพอ ในส่วนวันและเวลาในการจัดการอบรมนั้น ได้จัดกิจกรรมในช่วงเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็นเวลาที่นักเรียนไม่มีการเรียนทำให้สามารถเรียนรู้จากวิทยากรได้อย่างเต็มศักยภาพ และทำให้นักเรียนมีความรู้ในการนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมได้ ซึ่งทำให้การประเมินปฏิกิริยาของผู้ของผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความพึงพอใจที่อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ฉนิณ ภวงค์กำจร (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส และการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เมื่อสิ้นสุดโครงการปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้าร่วมเพิ่มขึ้นในด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมทางเพศของเยาวชน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาสินี วิบูลย์วัฒนากุล (2564) ได้ศึกษา การวิจัยประเมินผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขด้านบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ยุคใหม่สำหรับวัยรุ่นและสตรี เขตสุขภาพที่ 7 ในรูปแบบของเคิร์กแพทริก พบว่า ด้านปฏิกิริยามีความพึงพอใจด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แปลผลระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ส่วนการวิเคราะห์ผลเจตคติที่ถูกต้องโดยรวมหลังการเข้ารับการอบรมตามโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดกิจกรรมอบรมตามโครงการ ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เช่น การบรรยาย เกมรูปภาพ ใบงานและการนำเสนอ กระตุ้นความสนใจของวัยรุ่น มีความสนุกสนานและมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันและสรุปประเด็นสำคัญพร้อมให้ข้อมูลเพิ่มเติมส่งผลให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของเจตคติที่ถูกต้องกับการตั้งครรภ์ไม่พร้อมมากขึ้น โดยเจตคติของนักเรียนที่เหมาะสมในประเด็นของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ไม่ใช่เรื่องของความต้องการทางเพศตามธรรมชาติ อาจจะเนื่องจากในสื่อต่างๆ จะมีประเภทยั่วเย้าอารมณ์เพศและการเผยแพร่มากมายทำให้วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้ง่ายและเกิดการเลียนแบบการกระทำได้ง่าย นอกจากนี้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้การควบคุมสติลดลง จึงเกิดเพศสัมพันธ์ได้โดยไม่มีการป้องกัน และวัยรุ่นที่ขาดความรู้เรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิดที่ถูกต้อง มีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และการติดเชื่อทางเพศสัมพันธ์ได้ (มรกต สุวรรณวิช, 2562) ซึ่งจากประเด็นต่างๆ นั้นทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่จะนำไปสู่การตั้งครรภ์ไม่พร้อมและมีเจตคติที่ถูกต้องเหมาะสมมากที่สุด และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาสินี วิบูลย์วัฒนากุล (2564)

ได้ศึกษา การวิจัยประเมินผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขด้านบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ยุคใหม่สำหรับวัยรุ่นและสตรี เขตสุขภาพที่ 7 ในรูปแบบของเคิร์กแพทริก พบว่า ด้านเจตคติ มีผลอยู่ในระดับมากที่สุด

2. จากการวิเคราะห์ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีผลการเรียนรู้หลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากวิทยากรเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เข้ารับการอบรม โดยวิทยากรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้ในเรื่องที่ผู้เข้าร่วมโครงการสนใจเกี่ยวกับโครงการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM พร้อมทั้งยกตัวอย่างให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีผลการเรียนรู้ที่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งวิทยากรยังมีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี และแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือให้กับผู้เข้ารับการอบรมด้วย เหตุนี้ผู้เข้ารับการอบรมจึงมีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร กนกงาม (2561) ผลของโปรแกรมส่งเสริมทักษะชีวิตแบบมีส่วนร่วมต่อความรู้เรื่องเพศศึกษา ทักษะ ชีวิต และพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเข้าร่วมโปรแกรม ความรู้เรื่องเพศศึกษา ทักษะชีวิต และพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นตอนต้น ดีวก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และดีวกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรัญ ปานเพชร (2565) ได้ศึกษารูปแบบการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า เปรียบเทียบค่าสัดส่วนการเข้ารับการอบรมการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า หลังจัดกิจกรรมกลุ่มทดลองมีสัดส่วนการป้องกันการตั้งครรภ์สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม และสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. จากการวิเคราะห์ผลการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า การเปลี่ยนพฤติกรรมหลังจากเข้ารับการอบรมโครงการการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ของเทศบาลตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนพฤติกรรมหลังจากเข้ารับการอบรมในเรื่องการกินฉวยสวนตัวมากขึ้น เนื่องมาจากผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และความเข้าใจ พร้อมทั้งการร่วมกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจ ความเชื่อความรู้อย่างที่ติดตัวตนเองในการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น: STOP TEEN MOM ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งก็ทำให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นในอนาคตได้อย่างถูกต้อง และอาจจะส่งผลให้การดูแลตนเองก่อนวัยอันควรของนักเรียนได้ผลดีทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่เกิดจากการให้ความร่วมมือทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นมาในการฝึกอบรมอยู่เสมอ นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ahn, Junhee

(2023) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองและพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงระหว่างวัยรุ่นและผู้ใหญ่วัยหนุ่มสาว พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่เนิ่นๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เข้าร่วมสตรี หรือการรักตัวเอง โดยการใช้ถุงยางอนามัยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความภาคภูมิใจในตนเองที่ลดลงในหมู่ผู้เข้าร่วมสตรี ซึ่งนักการศึกษาแนะนำโปรแกรมการแทรกแซงเพื่อเพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น เพื่อลดพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงในวัยรุ่นและผู้ใหญ่วัยหนุ่มสาว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชกร กนแกม (2561) ผลของโปรแกรมส่งเสริมทักษะชีวิตแบบมีส่วนร่วมต่อความรู้เรื่องเพศศึกษา ทักษะ ชีวิต และพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 62.85 ในประเด็นนักเรียนรักตนเองโดยสามารถปฏิเสธแฟนหรือคนที่ชอบหรือเพื่อนต่างเพศได้ หากเขาชวนฉันไปบ้านเขาเวลาไม่มีใครอยู่ที่บ้าน และฉันสามารถเลือกวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ถูกต้องเหมาะสม หากฉันตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องมีเพศสัมพันธ์

4. จากการวิเคราะห์ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งครูมีความคิดเห็นในด้านการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด เนื่องจากสถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย และเพิ่มระบบการติดตามของนักเรียนที่ประสบปัญหาเพื่อให้กลับสู่ในสังคม จึงทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสถาบันครอบครัวให้ความสำคัญกับเรื่องความสัมพันธ์วัยรุ่นเพิ่มขึ้น และหน่วยงานภาครัฐได้เปิดช่องทางการให้คำปรึกษาและขอความช่วยเหลือในการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น มีการฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาในพื้นที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้วัยรุ่นมีการแก้ไขปัญหาได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนความคิดเห็นในด้านประโยชน์ที่ได้รับ เนื่องจากส่วนใหญ่นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยการเข้ารับการอบรมสม่ำเสมอจากทางหน่วยงานภาครัฐ ชุมชนและสังคม ซึ่งยังจัดกิจกรรมและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมได้อย่างมีคุณภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชิ่ง แห้วเพชร (2566) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมของวัยรุ่นหญิงภายในเขตความรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองปรือ อำเภอนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของมารดาวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ควรให้มีการแนะนำให้ทุกคนตระหนักถึงปัญหา และความร่วมมือในการดูแลให้คำปรึกษาให้กับนักเรียน ให้มีความรู้ รวมถึงผู้ปกครองให้มีความเข้าใจและให้ความรัก ความดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน ทุกหน่วยงานร่วมกันรับรู้

ปัญหาเพื่อร่วมกันแก้ไขและป้องกันการตั้งครุฑไม้พร้อมในวัยรุ่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lindokuhle Ubisi (2023) ศึกษาเรื่อง ความซับซ้อนของการนำเสนอหลักสูตรเรื่องเพศที่ครอบคลุมที่บ้านและโรงเรียนแก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น พบว่า การแก้ไขปัญหา และการขอความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนในการสนับสนุน การไม่ตัดสิน และการร่วมมือกัน เป็นสิ่งจำเป็นในการรับรู้และเพิ่มการติดตามความรู้ความสัมพันธ์เพื่อชี้แนะแนวทางทางเพศของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้ประเมินควรขยายผลเรื่องการตั้งครุฑไม้พร้อมในวัยรุ่นลงไปสู่พื้นที่ในสถานศึกษาทุกระดับและในระดับตำบล เพื่อให้วัยรุ่นได้เข้าถึงความรู้จากการเข้าอบรมที่มีคุณภาพและใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยมากขึ้น การประเมินปฏิกิริยาตอบสนองและการประเมินการเรียนรู้ ผู้ประเมินควรทำการเสริมสร้างศักยภาพความรู้และความเข้าใจเรื่องการตั้งครุฑไม้พร้อมในวัยรุ่นในการเข้าฝึกอบรมให้ครบวงจรตามแนวทางของเคิร์กแพทริกของวัยรุ่น โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต่างๆ ได้มีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเป็นรายครั้งต่อเนื่อง และการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน ผู้ประเมินควรพัฒนาบุคลากรที่ให้คำปรึกษาได้มีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้กับวัยรุ่นในพื้นที่ ในการดำเนินงานการฝึกอบรมเพื่อให้องค์กรขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑไม้พร้อมในวัยรุ่นได้เป็นส่วนหนึ่งหรือที่พึงพิงให้กับวัยรุ่นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- นุสรัน เฮาะมะ. (2561). ความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันการตั้งครุฑก่อนวัยอันควรสำหรับ นักศึกษาผู้หญิง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุษกร กนแกม. (2561). ผลของโปรแกรมส่งเสริมทักษะชีวิตแบบมีส่วนร่วมต่อความรู้เรื่อง เพศศึกษา ทักษะ ชีวิตและพฤติกรรมป้องกันการตั้งครุฑไม้พร้อมในวัยรุ่นตอนต้น. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรชิ่ง แก้วเพชร. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครุฑที่ไม่พร้อมของวัยรุ่นหญิงภายในเขตความรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองปรือ อำเภอนองปรือ จังหวัด กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

- พิมพ์ฉนิณณ ภิวงค์กำจร. (2563). แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส และการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 29(4), 608-617.
- มรกต สุวรรณนิช. (2562). การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและภาวะแทรกซ้อนจากการคลอดในโรงพยาบาลราชบุรี. *วารสารแพทย์เขต 4-5*, 35(3), 150-157.
- วิลาสินี วิบูลย์พัฒนากุล. (2564). การวิจัยประเมินผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขด้านบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ยุคใหม่สำหรับวัยรุ่นและสตรี เขตสุขภาพที่ 7 ในรูปแบบของเคิร์กแพทริก. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น*, 13(2), 55-72.
- อรทัย ปานเพชร. (2565). รูปแบบการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรพิมพ์ สุขคง. (2560). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Ahn, Junhee. (2023). *Relationship between Self-Esteem and risky sexual behavior among adolescents and young adults: a systematic review*. American Journal of Sexuality Education. (18)3, p484-503. Retrieved from <https://eric.ed.gov>.
- Lindokuhle Ubisi. (2023). The complexities of delivering a Home-School based comprehensive sexuality curriculum to visually impaired learners. *Perspectives in Education*, 41(4), p435-447. Retrieved from <https://eric.ed.gov>.